

ANY V

NÚM. 217

BARCELONA 21 OCTUBRE 1892

Ab un frare com aquet...
 ¡tiba Peret!
 Quants fanátichs no hi hauria
 ¡Santa Maria!
 Que 'l fraret es molt guapet...
 ¡tiba Peret!

CRÓNICA

AAAH!

Aixó es un badall.

De son, s' enten. Si fos de gana també ho diria. Son tres quarts de dos de la nit y encare que 'l coixí m' está dihent: «Vina, calavera; vina á colgar lo teu cap en la meua llana» com que aquest dematí há de venir l' Indio—aixís anomenan al xarrich de la imprenta—á buscarme aquestas ratllas que batejo ab lo nom de crónica; me rento la cara, me clavo un cop

al depósit de la inspiració y que Deu m' ajudi.

¿De qué parlarè?

¿De que aquesta nit hi estat á casa d' una amable y hermosa Lolita que m' ha convidat á tortell y vi ranci?

D' aixó jo n' hi quedat molt satisfet perque ab la seva dolsa realitat m' ha tret lo bas de la poesia; pero aquestas menudencias no interessan als meus estimats lectors.

¿Parlarè, donchs, de que avuy ha vingut lo meu sastre per cobrar-me tota la roba qu' ha tingut la debilitat de ferme, y jo en lloch de pagar-lo li he demanat encare retalls de panyo pera fer uns espo'sadors?

Aixó es un' altra vulgaritat.

¿Parlaré de las festas de Colón?

¡No! ¡Imposible!

¡Que 'n farè de repetir lo que ja sab tothom!

Que si las banderas son pintadas ab mangra y groch de cuyna. Que si costan deu rals cada una. Que si tal número del programa oficia! va ser una pasterada. Que si tal altre un bunyol. Que si 'l concejal A... deixemho corre. Que si 'l concejal B se fá una casa al Ensanxe. Que si en Colón serveix de tapadoña. Que si 'l noy d' en Sagasta es menos lleig que son pare.

¿Que 'n farè de repetir totas aquestas cosas que corren de boca en boca ab pasmosa velocitat, sense fonament de cap classe, únicament pel gust de treure la pell dels que remenan las cireras?

¿Parlarè de que ab las espentas d' aquets días m' han trepitjat vintisis vegadas l' ull de poll mes delicat de la meua colecció y m' han robat lo relotje en la cova del carrer de Perot lo Lladre?

Aixó son desgracias de poca importancia.

Sense ellas ¿com s' ho arreglarían los pedicuros y 'ls granujas?

¡Deu vu'gui que pugui veure lo V. centenari ab las mateixas contrarietats!

¿Parlaré de que l' amo del hotel Universal de Huelva va presentar á la Comissió del Ajuntament de Madrid composta de tres individuos, un compte de go duros diaris?

¿Faré menció de la crema de las cadiras que va tenir lloch á la Gran-via la nit del dilluns y de la que sols n' es responsable l' autor ó autors de tants desacerts com han tingut lloch desde 'l comensament del centenari?

No; perqué tractant-se de cosas municipals res m' estranya.

¿Tractaré donchs, de la suscripció que han obert los catòlics italians pera oferir al Papa una caritat de un millò de liras—en cata! á andolas—lo día que celebrará la missa del seu jubileu?

No. perque tractarne sería un escarni pels innumera-bles pobres, que saltats de lo mes necessari á la vida, han de recorre á las personas mes influyents pera lograr un bono de pá y arròs.

¿Parlarè de que segons lo periòdich *La Revista Popular*, pera curar las anginas es suficient pendre una cullarada d' aygua benchita baix la invocació de Sant Ygnaci, puig ab tal medicina se va curar un subjecte de Mahó?

No 'n parlèm; perquè hauriam de consignar que 'l pacient en primer lloch prenia las medicinas que li receptava 'l metje y després l' aygua benchita.

¿Parlarèm de que alguns periodistas han contat las vegadas qu' Emili Zola ha anat al *quarto de las pomas* y s' ha fet enllustrar las sabatas mentres ha estat á Lourdes?

No, perqué forem tan cursis com ells.

¿Darèm la estupenda noticia de que en Cánovas ía uns versos detestables?

¿Parlarèm de la paciencia d' en Carulla y de la barra d' en Romero?

¿Farem notar que al hivern acostuma á fer fret y al estiu calor?

No; per aquesta setmana no parlarèm de res.

Y com que bè ó mal ja hi omplert unas quantas quartillas que es lo que volia, me despullaré, me posaré l' estrenya-caps, resaré un pare-nostre y ¡bona nit y bon hora, lector, que son dos quarts de tres!

¡Apago 'l llum!

PRÍNCIP DEL CONGO.

SEMBLANSAS

¿En qué se semblan las llebras als lloguers de casa?

—En que corran.

¿Y los barbers al govern?

—En que 'ns esquia.

¿Y lo cólera á la dinamita?

—En que espanta.

¿Y los tinters á las cassolas?

—En que s' hi suca.

¿Y los parayguas á las portas?

—En que s' obran y 's tancan.

JOSEPH REIG.

L' himne á Colón

SONET

A prop de casa hi ha una senyoreta
que sols pera la música delira;
per dos rals l' altre día allá á la fira
comprá l' *Himne á Colón*; ¡pobre mossetal!

Desde llavors, quan te alguna estoneta,
lo canta ab tant de gust que ni respira,
y tan filigranadas notas tira
que quan ha acabat queda... satisfeta.

L' altre nit se va estar á prop de un' hora
boy cantant aquells goigs ab tal sossego
que si arriba á passar per allí un cego
de segu que se 'n vá d' allí la vora.

Ara diu que al cantá eixa partitura
ho fá perque s' adormi una criatura.

J. STARANSA.

LA SIRENA ENGANTADORA

(MEMORIAS DE LAS FESTAS DEL CENTENARI)

En un de's barracons del passeig de l' A-luna, entre una taula d' aygua ab sucre y una barraca de quincalla á *real y medio la pieza*, 's destacava la figura d' un home llarch y sech com un dia sense pá, més brut que las solapas d' una levita octogenaria y lleig com un capellá vestit d' home, el cual dalt de una taula, no de *pintado pino*, sino de desco'orit faitg, estava pronunciant lo següent discurs per entretenir la munió de badochs que á son entorn servian de reclam:

—Vagin entrant *senyoras* vagin entrant: la *maravilla* del sigle, la sorpresa fenomenal, lo non-plus-ultra de las rases de la creació la veuran aquí dins, no mes costa dos rals, *niños y soldados un real*, cadiras de preferencia vint centims; Entrin *senyores* vagin entrant.

Y continuava dihent:

—La sirena encantadora; rases fenomenal que la ciencia no s' explica; la hermosa Sirena, la que entendria ab sos cants la que amanyagava ab sas modulacions angelicas l' anyorament de 'ls tripulants que acompanyavan á Colón al descobrir l' América.

¡Animarse, señores, animarse, que no son cuentos: Dos rals no mes val l' entrada! Per cinquanta centims veuran en realitat lo que fins avuy se creyá faula de navegants qu' en sos somnis sofrian ilusions.

¡La sirena encantadora! Aproveiteu la ocasió; porque dintre pochos dias no podran disfrutarla ja may mes. L' hermosa Sirena la Sirena encantadora, la Sirena que jo avuy tinc l' honor de presentar al publich de Barcelona, desapareixerá ben prompte per anar á figurar á l' Exposició de Chicago y d' allí á lo inmens lach de 'ls jardins imperials de Ingl.terra, per endolsir ab sos cants las tristezas del Princep de Gales.

Apa, vagin entrant:

Dos rals no més val poguer admirar lo cas més sorprendent de la creació. Are en aquest moment veuran com riu y canta y com menja l' hermosa Sirena que pescada en los mars glacials del Nort l' hem portada á Barcelona pera honrar la memoria de Colón; que va ser qui primer la va veurer en sas escursions per l' Océa.

¿Pero vostés saben lo que es una Sirena?

¡Si, sens dupte que tots vostés ho saben, pero de referencia, per haberho sentit á dir, no pas per haberla vista!

Pues bueno, avuy la veuran per la insignificant quantitat de cuarenta centims, la poden veure, la poden sentir.

La Sirena es una dona qu' es mitj dona y mitj peix; té hermosa cabellera, ulls negres com la mora (¡calla noy!), te boca de coral com la que á sas plantas s' hi criava; de pell sedosa y fina es tota ella fina á la cintura, y d' aquí en avall es un peix, ni més ni menos qu' un peix cualsevulga, pero de inmensas dimensions ¡oh no s' enriquin no, porque aixó no son cuentos de *Las mil y una noches*, aixó es la vritat, la vritat pura no hi ha més que entrar y quedar al moment convenuts. Veuran com se mou dintre de l' aygua; la veuran somriurer, y si aprofitan are l' ocasió, la sentirán cantar, porque es lo moment de dinar y quan te gana canta melodias y faldias en agraument del menjar que se l' hi don.

Aixis enrahonava l' home escardelench, deixant un

moment de parlar mentres una dona mitj despitregada redoblava en lo cuiro d' un timbal capás de malmetrer lo timp no més resistent.

Luego continuava:

—*Ver y no mas*, com deya St. Tomás: aquí no s' enganya á ningú *senyores*, al qui surti y 's cregui enganyat se l' hi tornarà la meytat de l' import de l' entrada.

¡Vagin entrant *senyores*! (¡Tu, ganapia, vesten á fé mitj; deixa passar aquesta *senyora*!) vagi entrant.

¡La Sirena encantadora! ¡La hermosa Sirena! Qu' es mitj dona y mitj peix, pescada en los mars glacials, del Nort: viva, señores, viva, aixó no son falornias, com *la cabeza parlante* y el *Gigante Rejerano*. Aquí s' ensenya la realitat, la realitat pura; esta dintre d' un estutx de vidre, plé d' aygua, menja y canta, riu y enrahon.

Dos rals no mes: dos rals l' entrada; *niños y soldados un real*; cadiras de preferencia vint centims

¡Apa animarse señores, animarse!

(Toca Simona, toca el redoblan),

Y acabat que feu lo seu discurs, baixí de la taula, encengué un cigarret y 's posá á parlar ab alguns oyents que l' hi demanavan detalls, qu' ell 'ls donava ab gust satisfent axins ab paternal carinyo la curiositat de mes de qua're.

En Pep Titella y en Joan Ostra qu' estab n formant part d' aquell gran corró, m' obligaren no sé com á entrar á dins d' aquell barracón, pera fer un rato de brometa ab lo que creyem un *canard*, pero nostra sorpresa va encare esser mes gran al reconeixer tots tres de cop á l' hermosa Sirena, la Sirena encantadora, pescada en los mars glacials del Nort.

¡E a la Lola!

La Lola qu' allá en los Josepets y en lo carrer de la Budallera, nos habia fet passar nits molt distretas, boy bebent mansanilla y entonant alguna peterera que comensava...

¡Ay Sirena... ¡ay Sirena!

ENRICH XARAU

LITOGRAFIA BARCELONESA

G D E

Ribera y Estany

5, Sant Ramón, 5. = Barcelona.

En dit establiment se fan tota classe de impressions desde las mes senzillas á las mes lujosas, ab sorprendenta rapidés y preus inverosímils per lo económichs.

Tarjetas de visita ab cartulina superior.

Gran assortit de cromos de totas classes, propis per' anuncis industrials, programas de ball, menús, etc., etc.

Especialitat en carnets pera Societats.

En preparació elegantissims dibuixos pera felicitacions propias pera las Pasquas de Nadal.

ACTUALITATS

- Ahont van D. Jaume y lo Sr. Fivaller.
- Al infern! Ja que no se 'n volen anar ells, ho fem nosaltres.
- Ustedes me comprometen.
- Arri! 's pensa que no tenim vergonya.

BATALLA DE FLORS

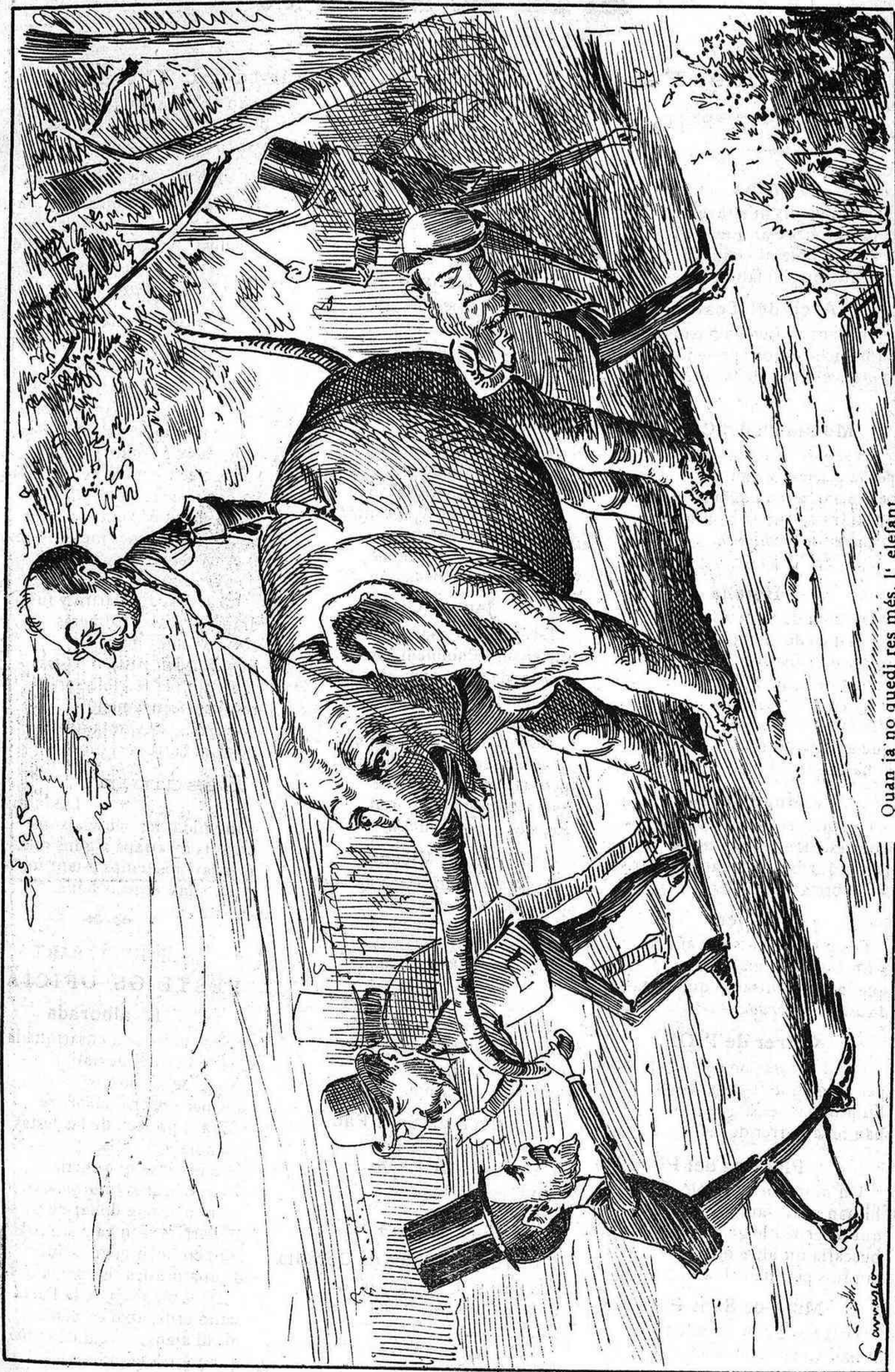
4

4

Hasta aquesta va tenir premi.

Farranço

SOCIETAT DE L' UNGLA

Quan ja no quedi res més, l' elefant.

Sarracina

EXÀMEN

RACIONAL Y CRÍTICH

de las Festas dedicadas á Cristófol Colón.

CARRERS GUARNITS

Acabament

Alba

Si alguna nit hi atravessas
lo veurás mes clár que l' *alba*;
i fins diu que hi farán salvat
(pus que may hi faltan... pessas)

Arch del Teatro

Quedant ab *Colón* en paus
un bonich conjunt presenta
lo *eròlich* carrer de 'n *Trenta*
Claus.

Montjuich del Carme

Lo seu decorat alarma
per lo *guerrero* y antich,
pero á mi tant va agradarme
que afirmo, qu' es molt bonich
lo carrer de *Montjuich*
del Carme.

Botella

Un arch de forma mesquina
y á dalt en lloch d' una estrella
una semi *paperina*
y un rótul que diu: *Botella*.

L' autor de semblant invent
al bon gust li farà creure
que agradantli molt lo *beure*
s' ha begut... l' enteniment.

Magdalenas

Guarnit *apenas* y ab *penas*
no presentant bonas vistas,
penso que han quedat molt tristas
las pobretas magdalenas.

Tallers

Pendons y *escuts* per ajuda
y un *Colón* de mala trassa
que invita á entrar al qui hi passa
á casa la *geperuda*.

Carrer de l' Oli

L' *oli* y 'l *gás* no son d' un brás,
per xó perque 'l *gás* s' amoli
lluminarias sense *gás*
han fet al carrer del *Oli*.

Plasseta del Pi

Un monument á *Colón*
hi han posat tant *arlequi*
que á ser viu lo *grán mari*
buscaria un altre món
tan sols per fugir d' allí.

Mitjá de Sant Pere

Dels tres *Peres*, lo mitjá
l' han volgut també adorná
á truco de fer sarau,
mes, de tan mala manera

que diu qu' aixó 'l desespera.
Y ara, Pau?

Tres llits

Lo carreró dels *Tres llits*
tant lo van illuminar
qu' ún hi passava las nits
sense por de ensopegar.

Mónach

Si be de eminencias flach
de passarhi dona b's,
per lo curt carrer de 'n *Mónach*...

Raurich

Tenint son brás poderós,
l' *Ingenio* en aquest carrer,
no podia menys de ser
tant modest com *inginyós*.
Per tant la ocasió aprofita
de donar la enhorabona
en nom de tot Barcelona
al simpátich *D. Benito* (1).

Jaume Giral

En las festas populars
surten en lo moment just
artistas de totas parts
que malmeten á las *arts*
y escarneixen al bon gust.

No vull dir que estigui mal
d' aquest carré l' guarniment,
pero las *arts* de moment
han rebut un cop mortal.
Requiescat in pace amen.

Sant Vicents

Lo vert tant los hi ha agradat
que son los adornos seus
pins en tanta cantitat,
que 't figuras transportat
en un bosch dels Pirineus.

Lleó

Son adorno es tant comú
que tinch, per certa opinió,
que lo carrer del *Lleó*
no farà mal á ningú.

Arch de Sant Pau

Tot y sent un carreró
de menos no ha volgut ser,
tenint per ostentació
la seva illuminació
y 'l seu *barco de paper* (1).

Palau del Marqués de Comillas

Haventli dat lo nou mon
de diner mil pacotillas,

1. Don Benet Escaler, dueyo de lo establiment *El Ingenio*

2. No hi ha carrer, carreró y carreronet que no 'n tingui un, mes ó m' no: malit.

quan al Marqués li ve són
dona un buf á las... cerillas
y se 'n vá á fer la non, non.

Lo Sr. de Sotolongo

(EL DILUVIO).— Su *fachada* iluminó
el Sr. de Sotolongo:
(Roldós) Ara que tinch ocasió
los recomano 'l *sabó*
de los *principes del Congo*.

Passeig de Colón

Presenta un conjunt fantástich
á la llum de las estrellas,
pero las indias aquellas
miradas d' aprop fan *fístich*.

La vista de semblants *didas*
conduheix á *eròtica* bulta
y fins crech que 'ls de la *Fulla*
ya han tomado sus medidas.

Resultant d' aquest festeig
que un no sab per mes que miri
si es *passeig* ó *cementiri*,
si es *cementiri* ó *passeig*.

Lo cas es, que cartró y fustas
dráps, *felitxes* y palmeras
costa de totas maneres
¡cent vint mil pessetas justas!

Y com per terrible sort
resulta efectivament
necrópolis, l' Ajuntament
nos farà carregá 'l mort.

Resumint:

Los industrials
han vuidat los seus caixons
creguts de atrapá alguns rals,
mes ¡ay! los temps estant mals,
y no 's fan *negocis* bons.

SEGONA PART FESTEIGS OFICIALS

L' alborada

Sens tema una ensarronada,
á las cinch del dematí
vareig deixar lo coxí
sols per sentir l' *alborada*.

Era 'l prolech de las festas
y saborejá 'l volia,
pero per mes que corria
rés de *disparos* ni *orquestas*.

¡Si 'n vareig donar de passos!
¡de carrers si 'n vaig seguir!
pero en lloch poguí sentir
d' una música 'ls compassos.

De sopte prop de la Parra
sento crits, aixó es, aixó,
m' hi atanso y veig l' *Yerabó*
que tocava la guitarra.

Desenganyat al moment

contra la *junta gestora*,
encare que *soch de fora*
vaig esclamar tristement.

Comensant així 'l *Programa*
de las *Festas á Colón*,
ja comprench i vatua al noni
que serán una... *Camama*

Posteriorment se me ha dit
que los *músichs del plumero*
després de tocá un *bolero*
se 'n varen tornar al lilit.

Tedeum

Estava la Catedral
encesa esplendidament,
y al pródich Ajuntament
tota la cort clerical
li cantava lo sigüent:

Tedeum las gracias suros
perque ab vostres *mans y muchas*,
compreneat nostres *apuros*
nos haveu dat *nou mil duros*,
domassos y dotze *aranyas*.

Tedeum la enhorabona
perque, de bona manera,
sols per cantar una estona
nos heu portat molta *cera*
encerant á Barcelona.

Tedeum, en fi, *bons mossos*,
un concell, y no os espanti,
y es, que lladrán molt los gossos,
y tant *vá á la font lo canti*
que *ve un dia que 's fá á trossos*.

Cabalcata Anunciadora.

Sortint tres horas mes tart
la *Comparsa anunciadora*,
ja va demostrar que fora
mes que una *pifia, un canart*.

Vuit banderas, sis fanals,
los *Estandarts* de la *Esquella*
y la *Campana*, que en ella
desdeyan dels seus *ideals*.

Uns gegants fets de cartró
figurant los *Reys Católichs*
alguns patges hiperbólichs
y caballs ab dominó.

Tres carros tant sols hi anavan
y l' un d' ells per rés lo conto,
sapiguent lo menos tonto
que *petardos* hi anunciavan.

Lo carro y bombo Escuder
per gastats no 'ls vull retreure
l' únich bonich que vaig veure
fou lo del Senyor *Soler*,

Fondista y duenyo actual
del *Hótel*... per millor di,
Fonda de Sant Agustí
del carrer del *Hospital*,

¡Aquest si qu' estigué just!
¡Aquest si que tingué tinol!
Un aplauso *Marcelino*;
un aplauso pel bon gust.

Tot era una alegoria
á la *manduca* estimada,
una tau!a bèn parada
y un' olor que se sentia

Que estant de viandas guarnít
y en la cambra un lilit parat,
un hom' se veyá tentar
á sopar i y desfé 'l lilit.

Aquest fou l' únich y sol
qui te 'l *premi* merescut,
lo demés tot ha sigut
de cap á peus un... bunyol.

Batalla de flors

Vol dir *batalla* de flors
batalla de cortesia,
pero resultá aquest dia
batalla de *timadors*,
timaren alguns *senyors*
qu' hi entraren ab molta flema,
timaren los que 'l sistema
tenen de obrar al revés;
¡no li sembla que aixó es
molt timar Senyó *Aurigemma*?

Kermesse

Trenta dugas mil pesetas
se pot dir son las perdudas;
de balde... algunas floretas,
pocas cosas ben venudas
y jo... ab las butxacas netas.

Caballers en plassa

Cuatro mil *pelas*, que es massa
donaren de subvenció
per la *taurina* funció
que 's diu: *Caballers en plassa*;
de novas anant á cassa
un *pagano* me ha contat
de la festa 'l resultat:
poch tino—lleno grandió,
flachs toros—caballers dós
y encar un d' estomacat.

Funció de Gala

Mes que dá á *Calderón* tama
tingué l' empresari empenyo
á llensar un epigrama
á molts *trampas* ab lo drama
titulat *La vida es sueño*.

Puig si un concejal amida
lo passat per lo present,
enviantlo demá á dida
podrá dir molt justament
que es un *somni aquesta vida*.

Festas Maritimas

Tant á tots vá disgustar,
tant dolenta vá sortir,
que 'ls quins tingan de pagar
que tiraren poden dir;
setse mil pelas al mar!

Himne á Colón

Si arriba á sentir Colón
la orquesta y las veus aquellas,
tot tapantse las orellas
los envia á l' altre món
no era un *Himne*, era un afront,
no era un cant, era un ultratje
sentint semblant homenatje,
adverti un músich discret
que *Colón* ja estava fet
á la *música salvatje!!*

Corrida de Caballs

L' Hipodrom concurregut,
corridas mal dirigidas
y 'l resultat ha sigut,
que per poch arma corrida,
algun *flavio escorregut*.

Corrida de Velocipedos

De apuntats una porció!
los presents poch y novells!
lo públich vejent aixó
xiulada que te crió,
tant, que per poch corren élls
y las bicicletas... no.

Serenata á la comissió de Génova.

Ab tant ma'a sombra empresa,
segons lo parer de tots,
sent com era una *finesa*,
la Comissió Genovesa
la prengué per *esquellots*.

Marxa de las antorxas

Las antorxas hi faltavan
y los soldats aburrts
que sols un cúl ne portavan,
encara mes se cremavan
sentintse cremar los dits.

Concurs de Societats Corals

Després d' algunas cantadas
y de gens desafinar,
las societats congregadas
totas varen protestar,
¡menos las qu' eran premiadas!

Professó Cívica

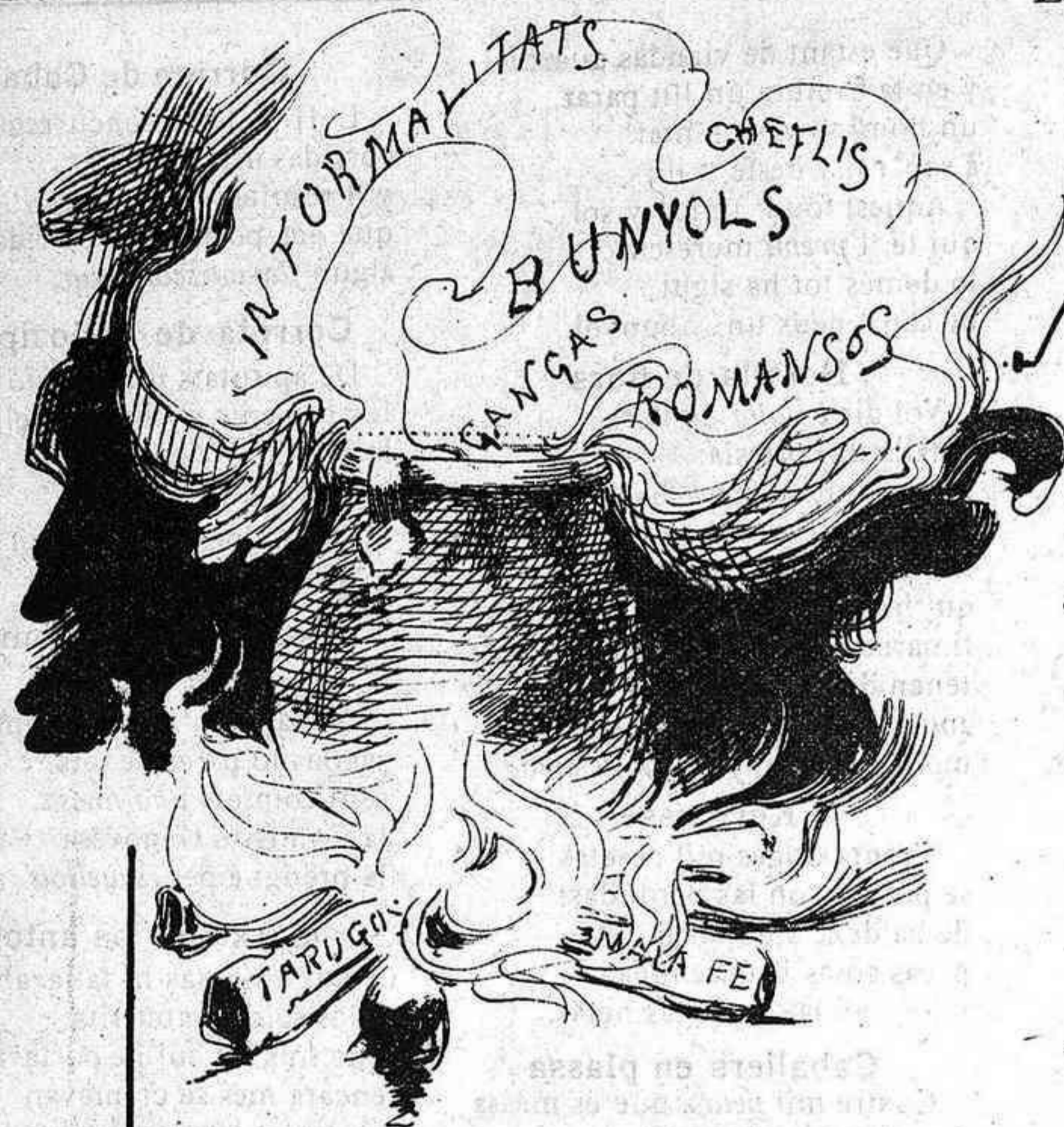
Sigué la tal professó
recort, *memento*, expresió
de festas tan mal portadas;
Se trencá trenta vegadas
per falta de arregladó!

Apoteosis final

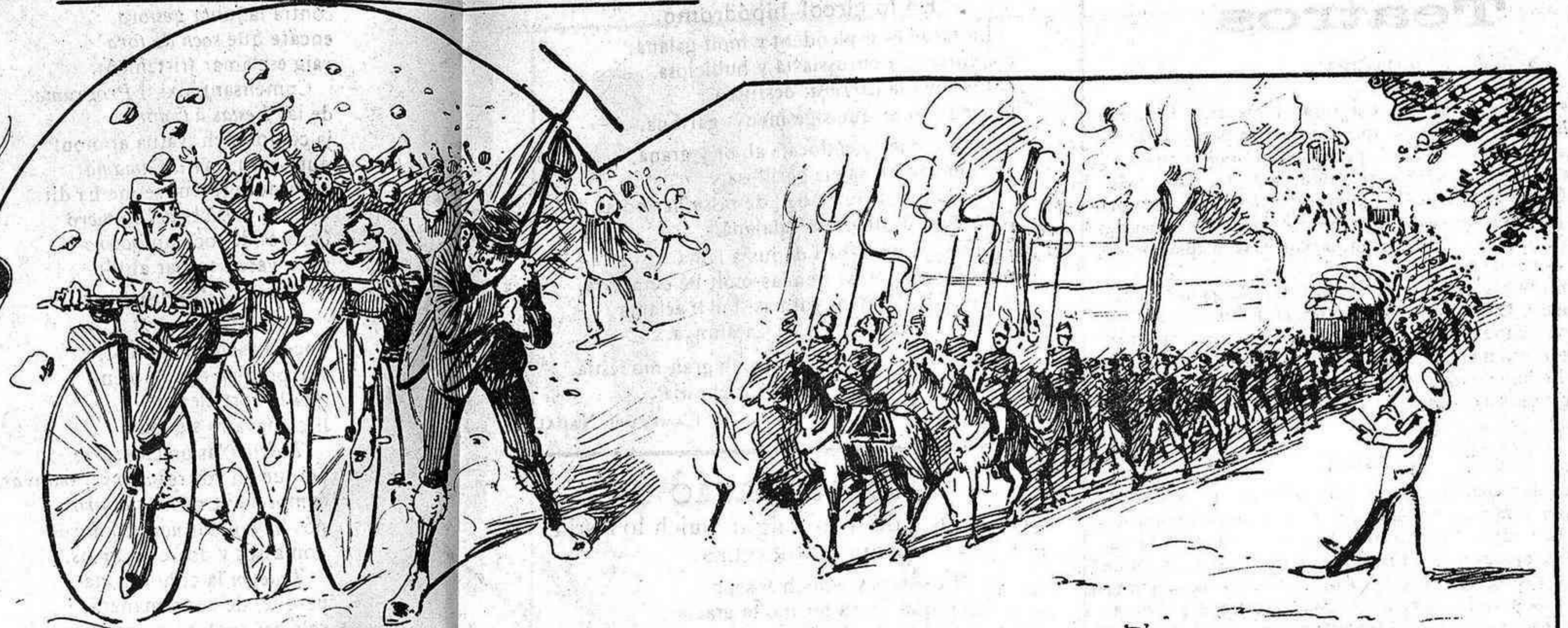
Fochs artificials, com poch
s' han vist, després dels cohets
vingueren los grans bolets,
trompadas y al aire rochs
lo poble no está per jochs
ni li agrada fe 'l pallás,
encar que sembla incapás
está disposat á tot
y en tocantli un xich lo bot
li puja la *mosca al nás*.

Lo trist es, que 'ls ignocents
ho pagan per los culpats
que ben *tips* y ben guardats
se ho miran indiferents,
poden estar ben contents
de haber portat tal afront
aqui 'ns vá regalá un mon,
puig al venerar sa gloria
guardarém trista memoria
de las *Festas de Colón!*

JOSEPH M.ª CODOLSA.

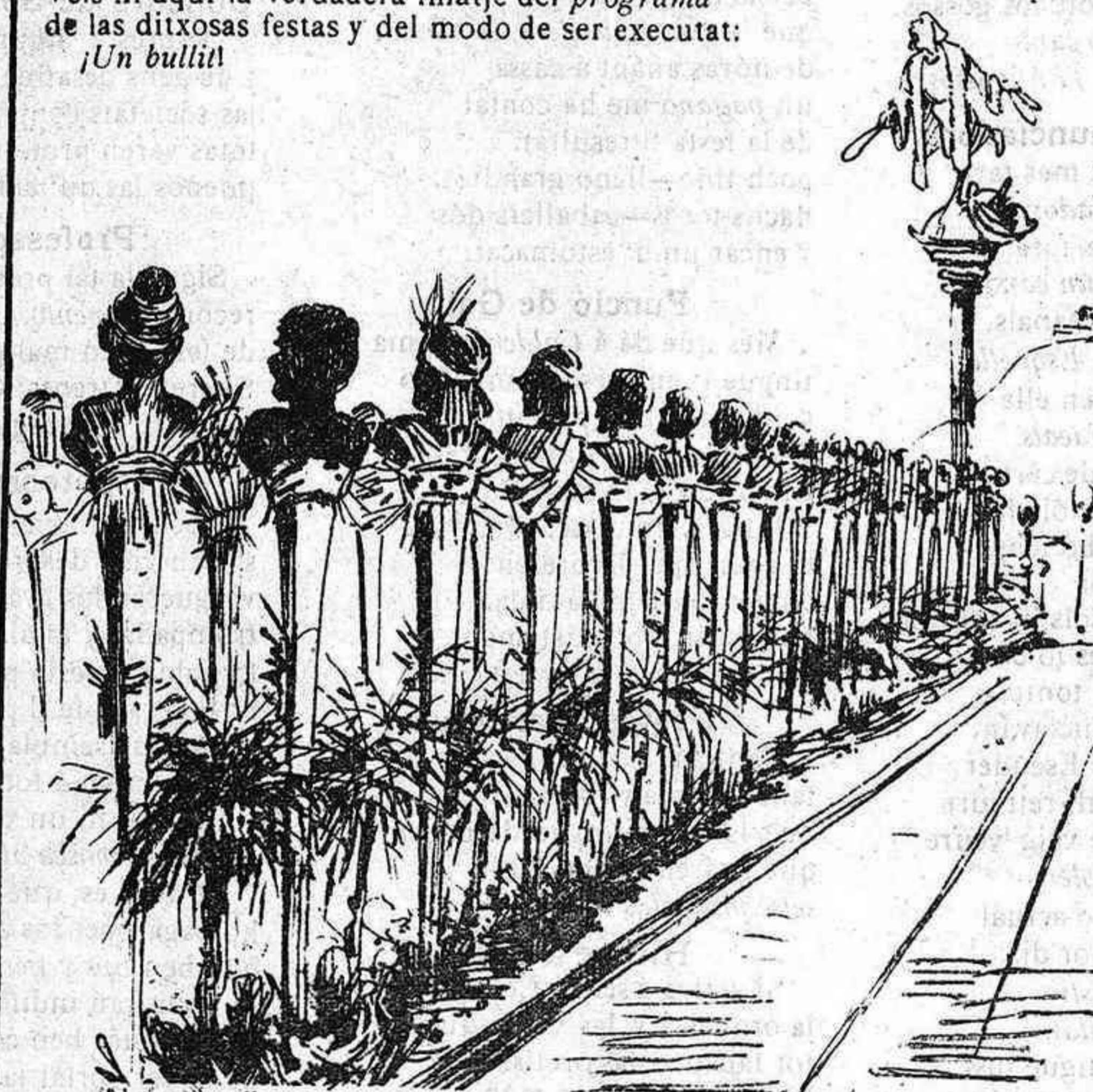

Vels'hi aqui la verdadera imatge del programa de las ditxosas festas y del modo de ser executat: ¡Un bullit!

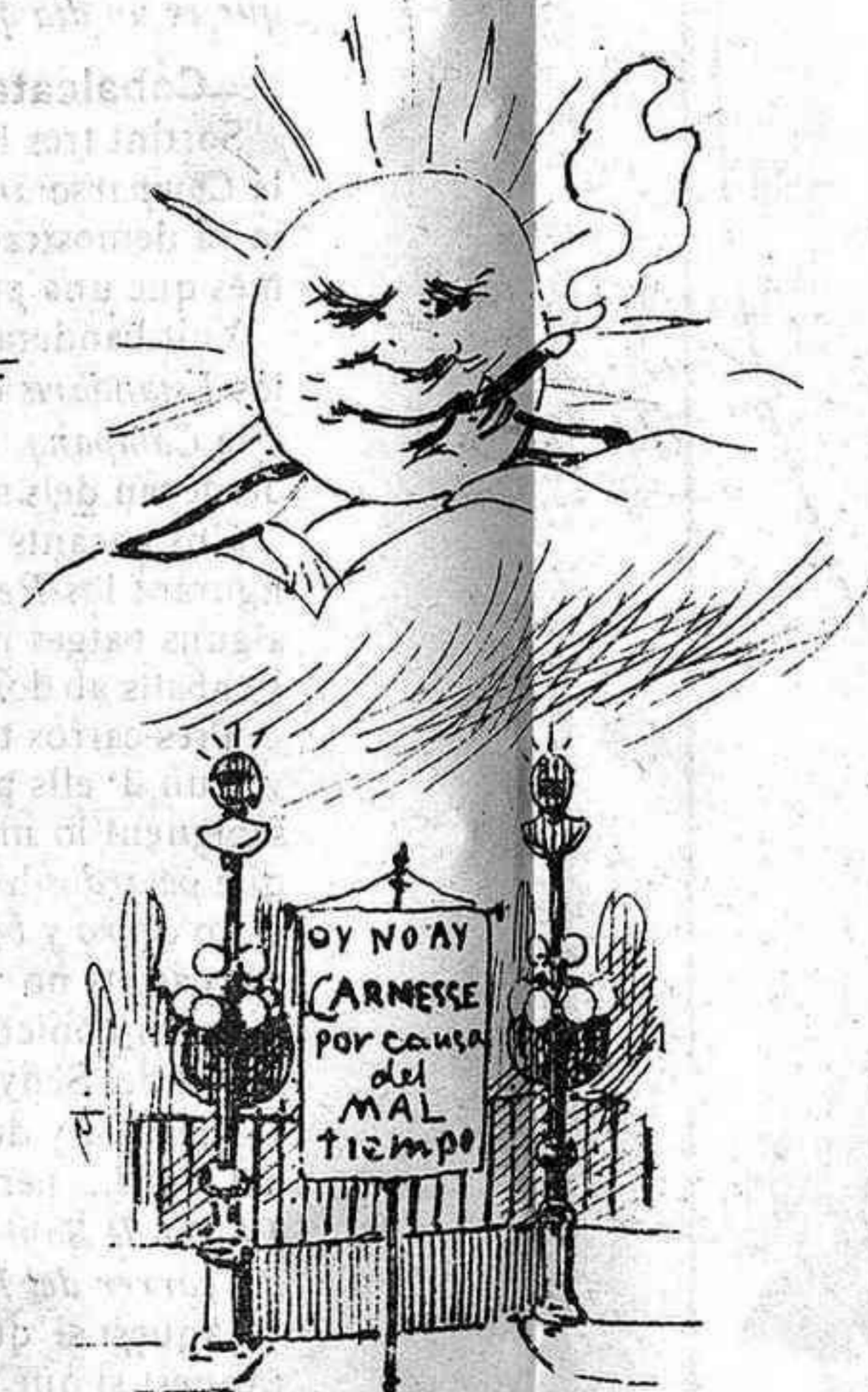

sin embargo; pot ferse honrosa menció de la sortida dels dos cents (romansos) velocipedistas que van proporcionar un fató de expansió al públich...

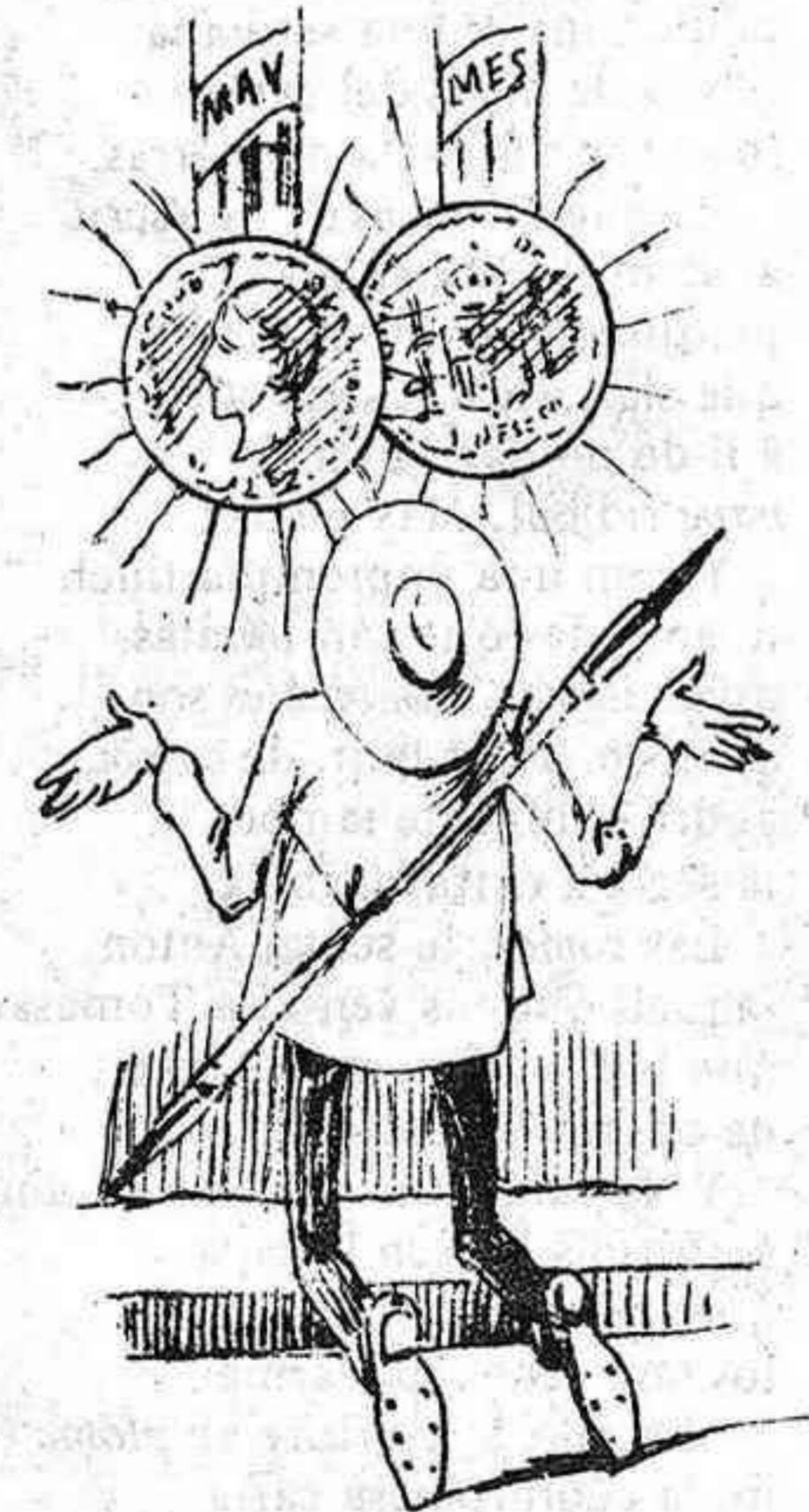
y de la grandiosa, estupenda, brillantissima, piramidal y archifenomenal cabalcata Artística-industrial... si no que ¿veritat que semblava qu' arrivés tropa?

¡Ahí un aplauso á qui corresponga per haver proporcionat á D. Cristofol lo modo de poguerse entretenir jugant á bitllas ¡Pobret! estaria ja tan fastiguejat...

Dia 13. ¡Quina barrat! Homes per -qué no dir que encare no hi havia res llest!

Dia 14 ¡Ay santas dugas pessetas! Perdoneu si en un moment d' ofusació he pogut creure que podia sortir res del caletro d' aquesta ditxosa comissió de m..... ¡Deu me valga! vos haja entregat á cambi de la Kermesse!...

Y vaja aquesta esceneta del natural pera acabar:
—Pché, banderas y res més que banderas...
—Ah, tú, mira, en aquest carrer també n' hi han.

Teatros

PRINCIPAL

Molt acertada esigué la empresa al resucitar lo antich drama *Isabel la Católica*, ja que tant per sa perfecta execució en conjunt, com en detali per la Sra. Losada y Srs. Calvo (Ricardo) y Jiménez, encarregats de la protagonista, Gonzalo de Córdoba y Cristóbal Colón respectivament, com per haver sigut obra de oportunitat en las passadas festas del centenari, proporciona magnificas entradas y aplausos als artistas esmentats.

Pera ahir estava anunciat l'estreno del drama del reputat escriptor Sr. Calvo y Revilla, titulat *L'herencia*, obra que en Madrid obtingué notable exit per sa brillant versificació é interesantissim argument.

Aixis ho han de fer Srs. Ricardo y Donato: Estrenos y remoure cendras de obras que com *D. Alvaro* logran omplir lo teatro.

NOVETATS

Ab regular concurrencia y ab l'arreglo de la obra de Erckmann Chatrián, titulada *Los Rantzau*, s'inaugurá dissapte la temporada d'hivern, havent obtingut en lo desempenyo aplausos los principals artistas. Debutá en un dels dos protagonistas lo Sr. Simó, actor de reconegut talent en casi tots los teatros de Catalunya y que per nosaltres era casi nou, havent demostrat ser justa la fama de que goza, puig lo Sr. Simó es un dels actors que saben lo que fan y senten lo que executan, procurant convecer al auditori ab verdader art, no apelant may á crits ni á efectes de relumbrón. Llástima es en dit actor, la veu ingrata que posseheix, ja que ab las deficientes condicions acústicas que te aquest teatro pera la declamació, feren que pera lograr ferse sentir s'hagués de esforsar més de lo natural.

Pera avuy está anunciat l'estreno del drama catalá de lo reputat autor D. Pere A. Torres, titulat *L'hereu Jordi*.

La setmana entrant ne parlarém degudament.

ROMEA

Rés de nou... s'han donat varias representacions de las obras del menú de la casa ab numerosa concurrencia, que demostra que la temporada anirá bé.

Segueixen los ensajos de *L'Infern á Casa* y 's posa en estudi lo drama *Cor de roure*.

Estrenos, estrenos es lo que fa falta.

TÍVOLI

Ab la 101ª representació de *Mis Helyett* ha donat fi la temporada, per lo que hem lograt ser profetas, ja que vaticinarem al estrenarse la obra, que lo Sr. Elías (llegeixis empresari), tenia obra per tota la temporada, habenthu lograt ab excés, per haberse representat á la sacietat y sempre ab extraordinari aplauso y encar més extraordinari éxit.

A la hora que nostres lectors llegeixin las presents ratllas la companyia actuará en un dels primers teatros de Valencia pera continuar la serie de triums que entre nosaltres encare han deixat, la diva Srta. Pretel y lo divo Sr. Carbonell.

Hasta la vuelta.

Sense interval de cap dia de descans ni preparatori pera companyia nova, dilluns ne debutá un altra, ab lo conegut viatge lírich y de gran espectacle *La vuelta al mundo*. Els primers elements son la moníssima Srta. Muñoz y lo trempat Sr. Guzman. Lo resto dels artistas casi tots desconeguts nos feren l'efecte de toreros d'hivern. Creyém que aixis que 'ls aném veyent y sentint, nos agradarán més.

UN CÓMICH RETIRAT

En lo circol-hipódromo.

La tarde es esplendent y molt galana; concurrencia entussiasta y bulliciosa contempla la carrera, desitjosa d'aplaudir al que siga menys galvana.

Bells corcers, enflocats ab or y grana, espumants fan sa vía perillosa, y obté 'l premi un caball de rassa hermosa procedent d'una cria catalana.

Ja tenim un caball de justa fama y un héros que las riendas molt bé empunya, y 'l públich, batent palmas, foll l'aclama porta-véu de l'honor de Catalunya...

¡Com si l'honor, dit siga ab gran modestia, depengués de las potas d'una bestia!

J. CAMPRUBÍ NADAL

Contestació

á la SÚPLICA de mon volgut amich lo festiu poeta J. MIRALLES

Ta SÚPLICA, amich Joseph, creu que 'm va fer molta gracia veyent las barbaritats que tranquil hi consignavas.

Ja comensavas dihent «lo jove poeta». Vaja..., alló, es donarme bobó per mes avall dam cassada.

Pro no m' amarras del tot, puig abans d'una setmana rebrás de mans del carté, (no prop), la carta de marras,

Perque mira, avuy he escrit al actor T. Bonaplata perque m' envihi paper que siga seu, seu sens falta, á fi de no havé d'usar papé ridicul. May planxa.

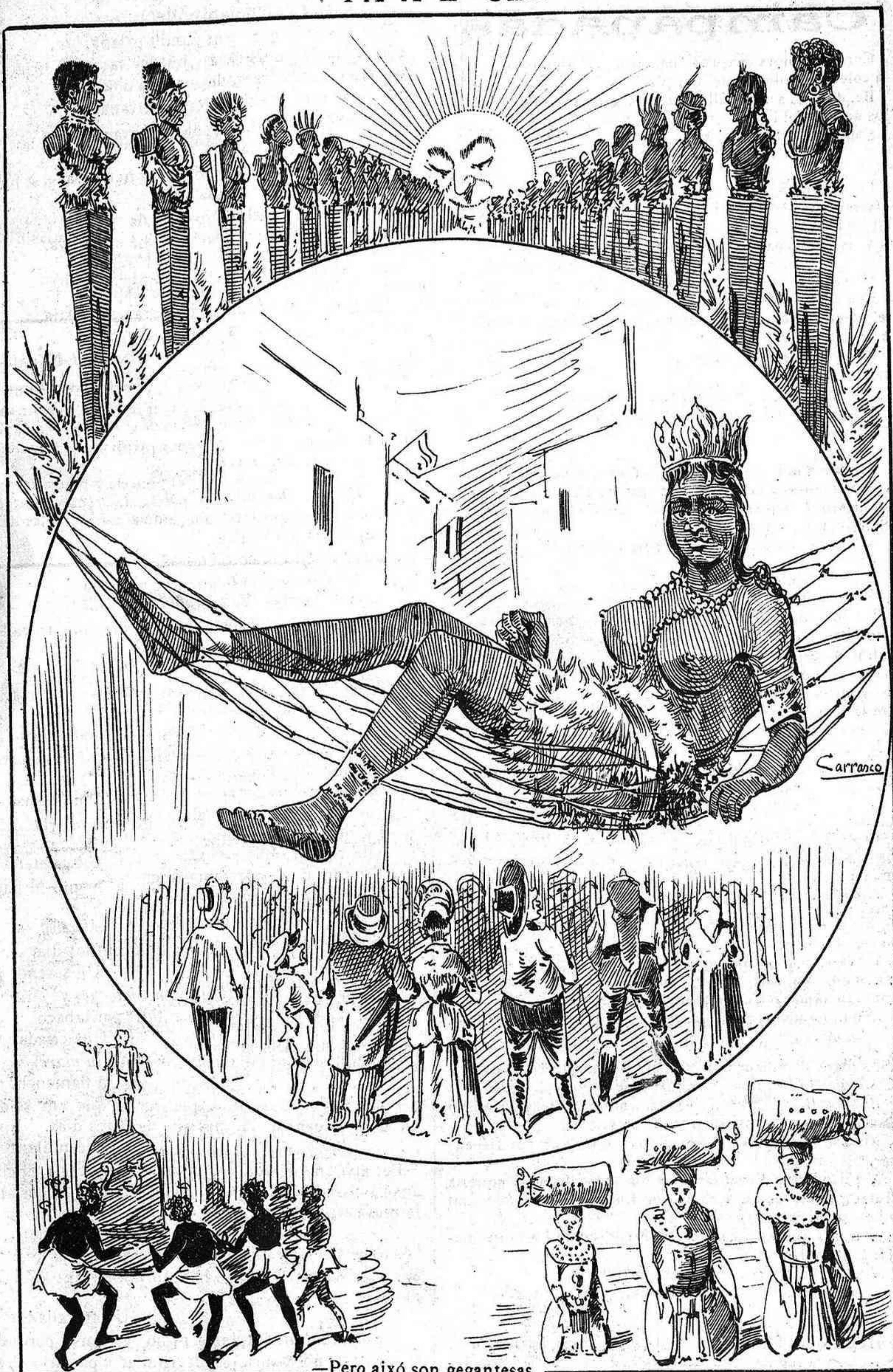
Y com una impremta tinch d'aquestas que van baratas, quals lletras, cambiables son de lloch, y per tant, de cambi, podré cumplirte també la segona extravagancia.

Las comas, lo senyó Antón, (aquell que 'ns ven «La Tomasa»), que 's diu idem, m'ha donat de posarlashi paraula.

Y 'ls punts, tinch un sastre amich á qui sols li dech la capa, que, per por de no cobrar los fará sens replicarme.

Mes alló d'escriure ab ploma jo, la compromesa carta, no pensis lograrho pas, ja que, estant confeccionada sens son auxili per res, fora mes que innecesaria, y encare que precisa fos, no escriuria ab ploma d'aygua perque n'hi ha molta escassés y..... una ploma 's paga cara.

JORDI MONTSERRAT

—Pero aixó son gegantesas.

—Es que s' havian fet per penjarlas dalt dels terrats.

Campanadas

Corren rumors de que s' han evaporat alguns faisans de la col·lecció zoològica del Parque.

Be, deuen ser aquells mateixos gats que van menjarse los ànecs del lago.

Son molt pillos los... gats.

Lo nostre Ajuntament 'ns fa l' efecte d' un gos de presa aferrat a una cuixa de bou... Ja n' hi poden dir de pestes, ell no la deixa fins qu' algú li mossega fort la cua.

Y axó que cüas no 'n faltan... y de palla.

Los focs *maritims* que varen cremarse lo passat dissapte, varen costar 16,500 pesetas y van durar poch més de mitja hora.

¡Bé... qu' hem de repetir lo que ja s' ha dit hasta la sacietat?...

¡Ho aguantém?... Senyal que ho mereixém.

Los pueblos esclavos, lo son, porque merecen serlo.

Sembla que D. Julianito Romea ha deixat *empantenegada* a Saragossa a la Companyia que baix la seva direcció va endursen d' aquesta capital en excursió veraniega a Sant Sebastian y escalas.

No 'ls deu més que dos setmanas y la veu de rompan filas

Per totas parts brotan *gèrmenes de prosperidad*.

Lo fotógrafo Sr. Napoleón te qu' anunciar que retrata desde las 9 del demati. Lo de igual classe Sr. Martí, ofereix retratos *gratis*. Lo Sr. Martori anuncia lo seu Consultori detrás da las estampas per llibres de devoció. Aquell regala 1.000 pessetas a qui presenti mellors gèneros qu' ell; l' altra fa saber que lo seu establiment data del temps de las Crusadas... ea sí, que 's veu que tothom trevalla qui més pot... de boca.

*Y el globo, en tanto, sin cesar navega,
y l' industria y comers están de pega.*

Costant lo passeig de Colón 24.000 duros d' arreglo, no 'ls hi sembla que podia ben bé haver estat ab caràcter permanent?

Aixó be es llensar diners sense aprofitarsen ni gú.

Bé... ningú... ¡ja, ja!

Lo casco de l' estàtua que representa *Aragó* en lo monument a Colón, está destruit per causa d' haverhi lligat lo toldo de la missa de campanya.

¡No hi ha una creu pel mestre de Ceremonias?

Es digne d' aplauso lo número extraordinari dedicat a Colón per *El Imparcial*, vengut sense augment de preu.

El Liberal en cambi, n' ha dedicat un altre al immortal navegant, que sembla sortit de la carbonera.

Aixó si, no ha augmentat lo preu y aixis se 'l pot dispensar.

A qui no pot dispensarse es als periodichs d' aquesta ciutat qu' han fet número extraordinari ab lo preu de 1 real y han sortit ab molt mala sombra.

L' únich que valia de d-bó lo real era lo de *La Tramontana*, a qui felicitem de cor.

Y 'l millor per deu céntims, lo nostre.

O sino que ho digui l' avi. ¡Vritat!

Ha deixat de formar part de la companyia del Teatro de Novetats, la reputada primera actriu de caràcter D.ª Concepció Palá.

¡A qui toca ara?

¿A 'n Simó ó a 'n Virgili?

Al Alcalde del R al siu del Pardo, mentres dirigia una corrida de novillos, li robaren de son domicili, 1.500 unzas d' or ab lo busto de Carlos IV.

¡Tira paixe! 1.500 unzas.

Lo possehir una cantitat tant important de mone la groga, ja casi es un sacrilegi.

Lo periodich de que trayem la noticia, no diu si s' ha trobat ja lo *recaudador*.

Si lo robat en lloch de ser alcalde de *aquellos lugares*, fos concejal del nostre Ajuntament, a horas d' are ja las hi haurian portat totas y potser encare ab interés.

¡Hasta ab aixó tenen sort los nostres edils!

¡No li sembla senyor Canadell, qu' es vritat!

BIBLIOGRAFIA

Ha sortit elegantment imprés, lo interessant drama tràgich en 3 actes y en prosa que tan extraordinari exit ha obtingut en to s quants teatros s' ha representat, y ultimament en nostre teatro Romea, titulat *Ferma despoli forçada*, original del distingit literat y notable juriscòult figuerench, D. Joseph Amat y Capmany.

Se ven en las princiblerias al preu de 2 pesetas.

Donem las gracias al autor per la deferencia ab que ha tingut a nostra publicació, remetentnos un exemplar de dita obra.

LO DIUMENJE

Per nosaltres lo diumenje es lo dia que trevallém més y lo que 'ns veu més gent.

Un capellá.

¡Ole ya! Avuy cap a la plassa a veurer com trevalla l' Espartero. ¡Viva la sangre torera!

Un aficionat.

Aquesta tarde aniré cap a rosari y després a sentir lo sermó que farà Mossen Pau.

Una beata.

Potser avuy farém dinerons. Per mi hauria de ser diumenje cada dia per altre.

Un cafeter.

Avuy que captaré per las ánimas, al menos hi haurá per cigarrillos. *Amen*.

Un escolá.

¿Qui no sab que per mi avuy es lo millor dia?

Un sereno.

Aquesta tarde trovaré al meu *Chanchez* y anirém a passeig. ¡Li hauré de portar céntims per tabaco!

Una criada.

Cap al flamench falta gent... y ¡Viva tu mare!

Un flamench.

Pot ser es mania ó no sé que ho fá, que 'm sembla qu' avuy la gent fuma mes que 'ls altres dias.

Un estudiant

Per aixó m' agrada 'l diumenje porque no tinch d' anar a classe, y aixis podré passar la tarde al costat de la meva *Dulcinea*.

Un estudiant.

Auy es l' únich dia que no trevallo, y ja hi avisat a la de casa que anirém a sopar a fora junt ab la canalla.

Un trevallador

Y finalment lo diumenje es bó per tots; porque de lo contrari no hauria pogut rumiar y portar lo a «*La Tomasa*».

Un A. Vendrellench.

Repichs

La nova associació dels Torquemadas, sembla que tracta de ressucitar las persecucions inquisitorials del temps del oscurantisme; si de cas, que no olvidin l' últim acte d' aquell drama.

Ya saben que va tenir lloch alló de los que van dalt que vagin baix.

Y que se 'n va fer feyna... y que se 'n van repartir de pinyas ..

Y 'n van quedar encara moltes.

En Macao, (Xina), diu qu' es hoat hi ha l' Ajuntament mes lladre y cara groixuda del mon.

Del mon ;Ja ho saben del cert?
Busquin bé.

¡Planxa mil y tantas!

En lo concert que 's doná lo diumenje en la plassa de Sant Jaume, al centarse *Los nets dels Almugavers*, van ser substituïdas las descargas per cops de bombo, promovent la gran xiulada y vivas protestas.

L' Ajuntament debía pensar que sent pera Colon, ja n' hi havia prou.

Aixís com hi ha en la Casa gran una galeria de Catalans ilustres, ¿qué no n' hi podria haver un altra de concejals bunyols?

Tan bé qu' ara 's podria inaugurar...

La cosa va mal per lo nostre Ajuntament y sino 'l salva Sant Dimas lo veyém dret á las roças.

Y ja cat que lo poble apunti los seus noms detrás d' alguna porta.

¡¡May mes!!

La senyora Tuyas tenia dos fillas que no eran gens despreciables; pero va abusar tant y tant de exhibirlas per tot arreu, sobre tot lo dia qu' estrenayan algún vestit, que 's joves en estat de casarse no feyan cas d' ellas y las anomenavan *Las tauletas de torrat trovantloshi* semblansa ab aquets llochs de venta ambulants.

Lo mateix podriam dir dels pendons d' un senyor ignorant, *López del negoci*

No estavan mal, pero tothom ja estava embafat de veurels.

Després de tenirlos dos ó tres días exposats en la seva botiga com á reclám ó anunci, nos los presenta á la cabalcata industrial anant en busca d' un premi; uu altre dia á la professó cívica y així successivament.

Deixant apart qu' ha sigut per mols criticat qu' uns pendons que 's presentavan á concurs fossin de tothom vistós abans d' anar á aquella festa, ¿i qué darse tanta molestia sabent qu' en Pepet ja 's cuydaria de que 'ls seus pendons ossin *pendons honorats* ó ab premi, es lo mateix.

Ara ray que 's comensa á entendre com marca 'l *tinglado municipal*.

Un' altra injusticia.

Si nosaltres haguessim sigut del jurat pera premiar los carros que van conrrorre á la cabalcata Industrial, hauriam concedit lo primer premi al que va presentar l' aixerit y amable duanyo de la Fonda de Sant Agustí, senyor Marcelino Soler.

Y en apoyo de lo que dihem, venen los aplausos que van tributárseli la nit de la esmentada festa.

Tals mostrars de simpatía van declarárseli, no precisamen per aquell be de Deu de pollastres, cunills y altres bestia agradables que va presentar al públich, sino porque aques sab de sobra que pera guisar-lo es lo beco més trampat de Barcelona.

¡Nostra felicitació!

FOTOGRAFÍAS INTERESANTES

CATÁLOGO 50 céntimos
en sellos de correo

The Publishing Office—AMSTERDAM.

Avisos

Pildoras de Brandeth frescas s' acaban de rebre en la farmacia de *La Gorra*, propias pera péndrerlas después de tants tiberis com han tingut lloch en aquestas festas.

'S recomanan particularment á lo nostre Ayuntamiento.

Secció Regiliosa

SANT DEL DIA *Santa Paraula*.

Gran sermó per lo pare *Diluvio* dedicat á la associació dels *parcs de familia* recordantlos los fets probables de la seva juventut.

Disertacions sobre lo tema: *Lo dimoni quan fou vell va ferse frare*.

A la porta del temple 's vendrán casi per rés, accions de *La Trasatlántica*.

EFEMÉRIDES

1492. Los soldats de Colon ensenyan á las indias de *Guanahani* lo joeh de caball fort, tente fort...
Idem. Martin Pinzon s' ha de quedar á bordo de resultas d' una picada de lloro.

TEATRO MUNT Y CIPAL GRAN CUADRILLA

1.er Sinfonía *Los Nets dels Almugavers*, ab bombos en comptes de descargas. Hi haurá las portas del Teatro obertas per si s' ha de fer us de las camas.

2.^{on} Lo drama cínich d' actualitat,

L' Ajuntament de mes barra

Y

LOS LLADRES DE LEVITA

desempenyat magistralment per quatre ignorants *osados*, vestits ab trajos que may havían somiat poderlos dur.

3.er La pessa de circunstancias

Ara que quedan pochs dias, aprofitemnos

Per aquesta pessa s' estrenará una decoració figurant un fielato ab tot los seus burots.

4.^{rt} y últim, gran

Castell de Foch

que costará pochs quartets, pero apuntarem 10,000 pesetas porque fassi més lo cop.

NOTA.—Al sortir del Teatro 's posará un cap de burro á cada concurrent per no haver calat foch al colísséu y no haver arrosegat á la companyia.

Hora... ja arribará.

—Ja has vist la factura de la modista?
 —Ves ves... no os treuen pas encara.

DEPÓSIT DE SAL

MÓLTA Y EN GRA
BOLAS PEL BESTIA

ESPECIALTAT EN SAL

NON-PLUS-ULTRA

PERA TAULA
 DE

ANTON SANPONS

—23, Carrer de la Princesa, 23—BARCELONA—

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Ma primers es una lletra
 La quarta á aqueste igual
 Afirmació ma tercera
 Y nom de dona es la total.

F FERRER.

TRENCA-CAPS

Ana Pome Vils

Llers

Ab aquestas llettras degudament com
 binadas buscar lo nóm de três renom-
 brats politichs,

Ll. GUIZÁN GRAHIT.

CUADRAT NUMERICH

Sustituhir los punts ab números de
 mado que sumats horisntal, vertical
 é inclinat ab tots los nú neros dife-
 rents, dongui iguals resultats.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI

Preus de suscripció:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pta
Cuba y Puerto Rico id.	2 "
xtranger id.	2'50 "
Número corrent.	0'10 "
" atrassat.	0'20 "

NOTA—Tota reclamació podrá diri-
 girse á la Administració y Redacció del
 periódich, carter de Sant Ramón, n.º 5.
 LITOGRAFÍA DE RIBERA Y ESTANY.

Lit. Barcelonesa, S. Ramón, 5.—Barña